

prof. zw. dr hab. Iwona Bartoszewicz

Dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej
Kierownik Zakładu Języka Niemieckiego IFG

pok. 312, 318

tel.: +48 71 3752 444/445

e-mail: iwona.bartoszewicz@uni.wroc.pl

Działalność naukowa i organizacyjna

- Następca śp. prof. dr hab. Eugeniusza Tomiczka na funkcji Dyrektora Instytutu Filologii Germańskiej UWr. Wcześniej przez dziesięć lat pełniła funkcję zastępcy Dyrektora Instytutu ds. dydaktyki. Organizator i współorganizator cyklicznych międzynarodowych konferencji językoznawczych „Linguistische Treffen in Wrocław” oraz „Kongresów Germanistyki Wrocławskiej”. Członek kolegiów redakcyjnych czasopism Germanica Wratisaviensia, Linguistische Treffen in Wrocław oraz Studia Translatorica.
- Członek Rady Programowej czasopisma Forum Artis Rhetoricae (Uniwersytet Warszawski).
- od 2004 ekspert Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej dla specjalności filologia germańska;
- od roku 2005 ekspert Państwowej Komisji Akredytacyjnej;
- 2010 koordynator Zespołu Ekspertów Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej do wypracowania standardów akredytacyjnych;
- 2011 Członek zespołu projektu „Wzorcowe opisy wybranych kierunków studiów” MNiSW ‘Filologia obca’;
- 2011 Członek Zespołu Ekspertów ds. Krajowych Ram Kwalifikacji przy MNiSW.

Zainteresowania badawcze

- językoznawstwo germanistyczne synchroniczne (w tym strukturalne, porównawcze i stosowane)
- frazeologia i paremiologia niemiecka, niderlandzka i polska
- teoria tekstu, analiza tekstu, pragmalingwistyka, stylistyka językoznawcza, politolingwistyka, retoryka, teoria argumentacji, logika.

Towarzystwa naukowe

- Polsko-Niemieckie Towarzystwo Uniwersytetu Wrocławskiego
- Stowarzyszenie Germanistów Polskich
- Internationale Vereinigung für Germanistik
- Polskie Towarzystwo Retoryczne

Nagrody i odznaczenia

- Nagrody Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego:
- za działalność dydaktyczno-wychowawczą w latach 1983, 1987, 1989;
- za osiągnięcia organizacyjne latach 2003, 2004, 2005;
- za osiągnięcia naukowe w latach 2000, 2008, 2009.
- Nagrody jubileuszowe Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za 20, 25 i 30 lat pracy;
- Stypendia naukowe Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego w latach: 2003-2004, 2004-2005, 2005-2006.
- Medal Komisji Edukacji Naukowej - sierpień 2012 r.

Członkostwo w towarzystwach naukowych

- Internationale Vereinigung für Germanistik
- Verein der Freunde des Instituts für deutsche Sprache e.V. (Mannheim)
- Stowarzyszenie Germanistów Polskich
- Polsko-Niemieckie Towarzystwo Uniwersytetu Wrocławskiego

Dydaktyka

- 2001-2006 - wykład dla studentów stacjonarnych: gramatyka języka niemieckiego
- od 2003 roku - wykład pt. „Pragmalinguistische Forschung im Kontext der Interkulturalität” dla słuchaczy Podyplomowego Studium Tłumaczy Języka Niemieckiego
- od roku akademickiego 1993/94 - wykłady monograficzne: dla studentów stacjonarnych z oferty zajęć specjalizacyjnych i opcyjnych a dla niestacjonarnych wieczorowych w ramach seminarium magisterskiego, omawiające następującą tematykę:
 - język prasy, polityki i reklamy;
 - wstęp do teorii argumentacji;
 - elementy logiki, implikacje językoznawcze;
 - pragmalingwistyka - obszary i metody badawcze.

- od roku akademickiego 2006 - dwusemestralny wykład monograficzny na temat: „Wstęp do retoryki”.
- proseminaria, w tym proseminaria licencjackie z zakresu tematyki „teoria i analiza struktur argumentacyjnych”
- SeminaRIA magisterskie
- prace licencjackie: 90, magisterskie: 240; 5 wypromowanych doktorów, opieka nad dwojgiem doktorantów.

Publikacje

a) książki

- *Analoge Sprichwörter im Deutschen, Niederländischen und Polnischen. Eine konfrontative Studie*, Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego 1994, 111 s.
- *Deutsch-polnisches Sprichwörterlexikon. Eine repräsentative Auswahl*, Heidelberg: Julius Groos 1998, 159 s.
- *Formen der Persuasion im deutsch-polnischen politischen Dialog. Untersuchungen zu politischen Reden zwischen 1989 und 1995*, Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego 2000, 358 s.
- *Krainy retoryczne. Zapiski z podróży*. Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT - Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe 2008, 213 s.

b) pozostałe publikacje (wybór)

- Form und Funktion der politischen Denk und Ausdrucksschemata in den Reden von Herzog, Bartoszewski und Kohl. Ein Interpretationsversuch. W: *Orbis Linguarum*, 12/1999, 241-259.
- Joseph von Eichendorff, ein romantischer Wanderer. W: *Hirschberg* 2/3, 1999, 169-174.
- Rhetorik der Deutsch-polnischen Versöhnung 1989-1995. W: *Studia Linguistica* XX/2001, 11-29.
- Kriterien der rhetorischen Analyse politischer Texte. W: *Studia Linguistica* XXI/2002, 5-16.
- Toposy pojednania polsko-niemieckiego w przemówieniach polskich i niemieckich polityków 1989 – 1955. W: *Orbis Linguarum* 20/2002, 173-183.
- Topoi der deutsch-polnischen Versöhnung W: Peter Wiesinger (ed.), *Akten des X. Internationalen Germanistenkongresses Wien 2000 „Zeitwende – Die Germanistik auf dem Weg vom 20. ins 21. Jahrhundert“*, Band 3, Bern, Berlin, Bruxelles, Frankfurt am Main, New York, Oxford, Wien: Peter Lang 2002, 337-342.

- Spór, jako problem językoznawczy i retoryczny a pragmatyka szukania konsensusu w aspekcie wielokulturowości. W: Teresa Siek-Piskozub (ed.) European Year of Languages 2001, Poznań: UAM 2002, 85-91.
- Das Strittige in den deutsch-polnischen Beziehungen. Ein Beitrag zur Idee des gemeinsamen europäischen Hauses. W: Uwe Dempwolff, Marek Hałub (eds.) Europa im Wandel. Interdisziplinäre Zugänge, Wrocław: ATUT Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe 2003, 135-155.
- Pojednanie polsko-niemieckie 1989-1995 w ujęciu lingwistycznym. W: Rozprawy Komisji Językowej WTN XXIX, Wrocław: Wydawnictwo WTN 2003, 17-25.
- Der Agon in der Politik am Beispiel einer Resolution des Deutschen Bundestages vom 29. Mai 1998 auf Antrag der Fraktion der CDU/CSU und F.D.P. und der Erklärung des Sejms der Republik Polen vom 3.07.1998 zu dieser Resolution. Ein Beitrag zur Rhetorik des politischen Textes. W: Convivium 2003, s. 213 – 233.
- Argumenty – próba klasyfikacji. W: Studia Linguistica XXII/2003, 5 -13.
- Über die Kunst der Rhetorik und die Heiligen Drei Könige. Die rhetorische Interpretation einer neutestamentlichen Geschichte. W: Orbis Linguarum 26/2004, 281 – 286.
- Status słów sztandarowych w języku polityki. W: Stefan Kiedroń/Agata Kowalska/Szubert (Red.): Thesaurus Polyglottus et Flores Quadrilingues. Festschrift für Stanisław Prędota. Wrocław 2004 15 – 29.
- Europa, ein dekonstruierter Begriff? Zum Gebrauch dieses Wortes in einem politischen Text. W: Franciszek Grucza, Hans-Jörg Schwenk, Magdalena Olpińska (Red.): Konstrukte und Realität in der Sprach-, Literatur und Kulturwissenschaft sowie in der Geschichtsforschung und Sozialwissenschaft. Materialien der Jahrestagung des Verbandes Polnischer Germanisten, 23.-25. April 2004, Poznań. Warszawa 2004, 150 – 173.
- O politycznym nadużyciu „warunków dobrej spowiedzi” w stosunkach polsko-niemieckich ostatnich lat. W: Rytuał – Język – Religia. Materiały z konferencji 17-19 maja 2004 r. Łódź 2005, 11-27.
- Komunikacja polityczna a dyskurs polityczny (miejsce Apelu Berlińskiego z 6 września 1998 r. w polsko-niemieckim dyskursie o winie), w: Irena Kamińska-Szmaj/Tomasz Piekot/Monika Zaśko-Zielińska (Red.): Oblicza Komunikacji 1. Perspektywy badań nad tekstem, dyskursem i komunikacją. Kraków 2006, 305-317.
- Trzej Królowie. Retoryczna interpretacja pewnej biblijnej opowieści. W: Rozprawy Komisji Językowej XXXIII, Włodzimierz Wysoczański (Red.). Wrocław 2006, 197-204.
- Pragmalinguistische Aspekte der Argumentationstheorie. W: Studia

- Germanica Gedanensia 14/2006, 25-35.
- Was uns beunruhigt. Zwischen den Zeilen von Beschlüssen des Polnischen Sejms vom 12. März 2004 und 10. September 2004. W: Bernd Balzer/Marek Hałub (Red.): Wrocław-Berlin. Germanistischer Brückenschlag im deutsch-polnischen Dialog. II. Kongress der Breslauer Germanistik. Band 1: Franz Simmler/Eugeniusz Tomiczek (Red.): Sprachwissenschaft. Wrocław, Dresden 2006, 287-299.
 - Präsупponiertes und Inferiertes. Pragmatische Aspekte der Textinterpretation. W: Convivium 2006, 265-278.
 - Rhetorisch konnexe Texte, rhetorisch konnexe Diskurse. W: Franciszek Grucza/Magdalena Olpińska/ Jörg Schwenk (red.): Texte. Gegenstände germanistischer Forschung und Lehre. Materialien der Jahrestagung des Verbandes Polnischer Germanisten 12.-14 Mai 2006 Toruń. Warszawa 2006, 71-84.
 - Auctoritas. W: Edward Białek/ Marek Hałub/Eugeniusz Tomiczek (red.): Der Hüter des Humanen. Festschrift für Prof. Dr. Bernd Balzer zum 65. Geburtstag. Wrocław/Dresden 2007, 391-399.
 - Rhetorische Konstitution von Texten und Diskursen. w: Wojciech Kunicki/Jacek Rzeszutnik/Eugeniusz Tomiczek (red.): Breslau und die Welt. Festschrift für Prof. Dr. Irena Światłowska-Prędotą zum 65. Geburtstag. Wrocław-Dresden: ATUT/Neisse Verlag 2009, s. 501-515.
 - Retoryczna spójność tekstu. W: Bilut-Homplewicz Zofia, Czachur Waldemar, Smykała Marta (Red.): Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech. Wrocław 2009, 116-130.
 - Rhetorische Komponenten der Textstruktur als translatorisches Problem. W: Małgorzewicz Anna (Hrsg.) Translation: Theorie-Praxis-Didaktik. Wrocław-Dresden 2010, 25-34.
 - Ridentem dicere verum – die Rhetorizität des Witzes. W: Błachut, Edyta/Gołębiowski, Adam/Tworek, Artur (Hrsg.): Phänomene im pragmatisch-semantischen Grenzbereich. Akten der 19. internationalen Linguistenkonferenz. Karpacz 19.-21.05.2008. Wrocław-Dresden: ATUT/Neisse Verlag 2010, s. 33-46.
 - Virtutes elocutionis. W: Łopuszańska Grażyna, Wilma Doris (red.): Studien zur sprachlichen Kommunikation. Festschrift aus Anlass des 70. Geburtstages von Prof. Dr. habil. Marian Szczodrowski. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego (= Studia Germanica Gedanensia 22, Sonderband 6) 2010, 89 – 101.
 - Lexikalische Merkmale der politischen Kommunikation am Beispiel des politischen Schlagwortes „Brücken bauen“. W: Łopuszańska, Grażyna (red.): Sprache und Kultur als gemeinsames Erbe im Grenzgebiet. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego (= Studia Germanica Gedanensia 21, Sonderband 5) 2010, 135 – 143.
 - Czemu służą błędy retoryczne? W: Studia Germanica Gedanensia

23/2010, 205-221.

- Wozu taugen rhetorische Fehler in der rhetorischen Kommunikation? W: Wierzbicka Mariola/Wawrzyniak Zdzisław (Hrsg.): Grammatik im Text und im Diskurs. (=Danziger Beiträge zur Germanistik hrsg. Andrzej KaŃny Band 34) Frankfurt am Main: Peter Lang 2011, 13-25.
- Officia oratoris. W: Stanisław Prędoła, Andrea Rudolph (Hg.): Der Worte Echo im Spiegel der Sprache. Festschrift für Maria Katarzyna Lasatowicz (+Silesia. Schlesien im europäischen Bezugsfeld. Quellen und Forschungen. Hg. von Maria Katarzyna Lasatowicz und Andrea Rudolph. Band 12. Sonderband 1). Berlin: trafo Wissenschaftsverlag 2011, 341-353.
- Ars bene ridendi. In: Göpferich Susanne, Kucharska-Dreiss Elżebieta, Meyer Peter (Hgg): Mit Sprache bewegen. Festschrift für Prof. Dr. Michael Thiele zu seinem 65. Geburtstag (Theolinguistica Band 5). Inzingen: Akademische Verlagsoffizin Bauer & Raspe Edition Schneider & Weigel 2012, 39–51.
- Kontaktsprache Rhetorik. In: Lasatowicz Maria Katarzyna, Schneller-Boltz Dennis (Hgg): Zweisprachigkeit als Herausforderung und Chance (=Silesia. Schlesien im europäischen Bezugsfeld. Quellen und Forschungen. Hg. von Maria Katarzyna Lasatowicz und Andrea Rudolph. Band 15). Berlin: trafo Wissenschaftsverlag 2012, 33-42.
- Die Stringenz der (sprach-)wissenschaftlichen Ausführungen und ihre eristische Dimension. In: Forum Artis Rhetoricae 3/30: Linguistik und Rhetorik – gegenseitige Wahrnehmung. Warszawa: Polskie Towarzystwo Retoryczne, Pracownia Badań Historii i Teorii Retoryki. Zakład Retoryki i Mediów IPS UW, Wydawnictwo DiG 2012, 64-77.
- Prä-Supposition. W: Józef Jarosz/Stephan Michael Schröder/Janusz Stopyra (Hgg.): Studia Scandinavica et Germanica. Vom Sprachlaut zur Sprachgeschichte. 28 linguistische Annäherungen an diachrone und synchrone Sprachbetrachtung. (Acta Universitatis Wratislaviensis No 4377) Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego 2013, 21-31.
- „Rhetorik. Ein Leitfaden beim Unterricht in oberen Klassen“ von G.G. Fülleborn. Ein Beitrag zur Didaktik der ars rhetorica. W: Edyta Błachut/Józef Jarosz/Anna Małgorzewicz/Roman Opiłowski (Hgg.): Sprache-Literatur-Kultur im germanistischen Gefüge. Band I. Sprachwissenschaft im Focus germanistischer Forschung und Lehre. Wrocław-Dresden: ATUT/Neisse Verlag 2013, 113-123.
- Methoden der Selbstdarstellung vom Bund der Vertriebenen. In: Zeitschrift des Verbandes Polnischer Germanisten/Czasopismo Stowarzyszenia Germanistów Polskich 2/2013, Zofia Berdychowska/Robert Kołodziej/Paweł Zarychta (Hrsg.), 105-115.